

[Jens Peter Jensen (Sorø amt).]
 noget om, at osteproduktionen kan blive for stor i de kommende måneder, fordi der er for meget skummetmælk. Det er vel noget, der er refereret fra mejerikontoret. Jeg har i hvert fald i dag fået udsagn fra kyndige landmænd og mejerifolk, der siger, at dette problem i høj grad overdimensioneres fra mejerikontorets side, og man kan få indtryk af, at mejerikontoret er inde på at benytte en bekvem vej til at fremme en kollektivisering og centralisering. Det skal vi lige være opmærksom på her i det høje ting.

Derefter skal jeg gøre den bemærkning, at det er jo ganske snedigt fundet på, at de foreslåede mælkeafgifter skal kunne iværksættes efter en indstilling fra De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation uden forhandling med det såkaldte kontaktudvalg, der foruden repræsentanter for landbruget og landbrugets eksportorganer tæller repræsentanter for handel og industri. Det synes jeg er en urimelighed over for kontaktudvalget. Det har jo vist sig at virke på en særdeles god måde, og der er skabt et godt samarbejde mellem de forskellige erhvervsinteresser inden for kontaktudvalget.

Det samme kan siges om den måde, dispositionsfonden administreres på. Her har man også fået et udmærket samarbejde mellem de forskellige erhvervsrepræsentationer, og derfor tror jeg godt, man kan gå så langt som at sige, at da disse organer i sin tid blev oprettet, blev de mødt med megen skepsis fra alle sider, og man var lidt betænkelig ved hele situationen, hvad de kunne føre til, men vi kan sige nu, at de har haft en gavnlig virkning og været fremmende for en bedre forståelse af erhvervenes fælles interesser. Det synes jeg godt man kan notere og give denne honnør til demennesker, der har stået til disposition for ledelsen af arbejdet i kontaktudvalget og i dispositionsfonden.

Man må vist også fremhæve som noget uheldigt, at De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation i givet fald bliver i stand til både at pålægge afgifterne og at bestemme, hvordan de skal bruges. Hvis man vedtager en sådan afgiftsordning, bør et mere repræsentativt organ træffe bestemmelser om, hvordan pengene skal bruges.

Der er også grund til at pege på det uheldige i, at rationaliseringsmidler kan gives i form af tilskud. Der bør være tale om lån, der forrentes og afdrages og tilbagebetales inden for et rimeligt åremål, således at de af staten bevilgede penge til lån får revolverende virkning. Også for rationaliseringsfondens midler bør administrationen ske gennem et uafhængigt organ.

Må jeg så slutte med at sige, at det er mit indtryk, at de fleste landmænd ønsker at se kontanter som resultat af konverteringen af ko- og ejendomstilskud til en bedre mælkepris. De er ikke tilhængere af 3 øre op og 2 i mente-princippet, som man nu er ved at ville indføre. Der råder jo i forvejen betydelig skepsis over for de mange puljedannelser; man vil se kontanter, og man vil se dem i forhold til sin arbejdsindsats, altså i forhold til prisen på sin produktion.

Ud fra de betragtninger, jeg her har fremført, tager jeg forbehold over for lovforslaget som helhed, indtil jeg har set, om nogle af mine betragtninger gør indtryk under behandlingen i det udvalg, der nedsettes.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil begynde med at takke de ærede ordførere for de positive udtalelser, der er faldet. Der er jo stillet så mange spørgsmål, og de ærede ordførere har været inde på så mange problemer, at det kun kan blive enkelte af dem, jeg kan nå at berøre, men må overlade resten til udvalgsarbejdet.

Må jeg først sige et par ord med henblik på lovforslaget om afsætning af frisk dansk frugt og grønsager. Når man har udvidet grænsen for, hvem der kan låne, skyldes det, at jeg har den opfattelse, at det nok er et spørgsmål, om det er rigtigt i større udstrækning at fortsætte med at låne til det, som man oprindeligt først og fremmest tænkte sig at låne til, mosterier, og at der kunne være andre ting, det var naturligt at tage med.

Må jeg i øvrigt om loven sige, at det er mit indtryk, at den har virket ganske udmærket. Når der er tale om gartneriernes afsætningsvanskeligheder, så ligger de jo ret nøje på linje med landbrugets på grund af den markedsdannelse og de markedsforhold, vi nu engang har her i Vesteuropa.